

Zarządzenie Nr 31/2025
Rektora Politechniki Łódzkiej
z dnia 23 września 2025 r.

w sprawie Zasad wykorzystywania narzędzi sztucznej inteligencji
w dydaktyce i nauce oraz w wykonywaniu obowiązków
pracowniczych w Politechnice Łódzkiej

Na podstawie art. 23 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) oraz § 14 ust. 1 i ust. 2 Statutu Politechniki Łódzkiej – Uchwała Nr 88/2019 Senatu Politechniki Łódzkiej z dnia 10 lipca 2019 r. zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam **Zasady wykorzystywania narzędzi sztucznej inteligencji w dydaktyce i nauce oraz w wykonywaniu obowiązków pracowniczych w Politechnice Łódzkiej**, które stanowią załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

1. Zarządzenie ustala:

- 1) zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji w dydaktyce przez nauczycieli akademickich, pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, doktorantów i studentów Politechniki Łódzkiej;
- 2) zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji podczas prowadzenia badań naukowych i przygotowywania publikacji naukowych przez nauczycieli akademickich, pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, doktorantów i studentów Politechniki Łódzkiej;
- 3) zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji w związku z wykonywaniem obowiązków pracowniczych osób zatrudnionych w Politechnice Łódzkiej.

2. Postanowienia niniejszego zarządzenia mają zastosowanie do nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, studentów oraz doktorantów Politechniki Łódzkiej, a także do osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w Politechnice Łódzkiej na podstawie umów cywilnoprawnych we wszelkich formach kształcenia realizowanych przez Uczelnię.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 23 września 2025 r.

prof. dr hab. inż. Krzysztof Józwik
Rektor Politechniki Łódzkiej

/-podpisany kwalifikowanym podpisem cyfrowym/

Zasady wykorzystywania narzędzi sztucznej inteligencji w dydaktyce i nauce oraz w wykonywaniu obowiązków pracowniczych w Politechnice Łódzkiej

Preambula

Rozwój narzędzi opartych na sztucznej inteligencji oraz ich coraz szersze wykorzystywanie przez społeczność akademicką w procesie kształcenia, aktywności naukowo-badawczej oraz codziennej pracy zawodowej stanowi podstawę do określenia przez Uczelnię rekomendacji dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego podejścia do innowacji.

Świadome wdrażanie w codziennych aktywnościach związanych z kształceniem, nauką, pracą zawodową narzędzi sztucznej inteligencji pozwala w pełni wykorzystać jej potencjał, jednocześnie minimalizując związane z nią ryzyko obejmujące odpowiedzialność za wykorzystanie generowanych przy ich użyciu treści, ale także ryzyko naruszenia dóbr chronionych prawem, m.in. praw własności intelektualnej, tajemnicy przedsiębiorstwa, danych osobowych.

Korzystając z narzędzi sztucznej inteligencji użytkownik (student, doktorant, nauczyciel akademicki, pracownik Uczelni niebędący nauczycielem akademickim) bierze odpowiedzialność za sposób wykorzystania treści wytworzonych przy użyciu tych narzędzi. Informacje uzyskiwane za pomocą generatorów treści mogą być nierzetelne, wprowadzające w błąd lub nieprawdziwe (tzw. halucynacje). Informacje te mogą również odzwierciedlać wzorce historycznych uprzedzeń lub systemowych dysproporcji zawartych w danych, na których są szkolone (tzw. bias SI). W związku z powyższym zalecane jest każdorazowe weryfikowanie tych treści w źródłach naukowych.

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

Ilekrót w niniejszych Zasadach jest mowa o:

- 1) sztucznej inteligencji – zwanej dalej „SI”, należy przez to rozumieć dziedzinę informatyki, zajmującą się projektowaniem modeli, algorytmów i systemów, które po wdrożeniu na maszynach komputerowych nadają im zdolność do uczenia się, analizowania, wnioskowania, przewidywania czy tworzenia nowych treści;
- 2) systemie sztucznej inteligencji – zwanym dalej „systemem SI”, należy przez to rozumieć system maszynowy, który został zaprojektowany do działania z różnym poziomem autonomii po jego wdrożeniu oraz który może wykazywać zdolność adaptacji po jego wdrożeniu, a także który – na potrzeby wyraźnych lub dorozumianych celów – wnioskuje, jak generować na podstawie otrzymanych danych wejściowych wyniki, takie jak predykcje, treści, zalecenia lub decyzje, które mogą wpływać na środowisko fizyczne lub wirtualne;
- 3) generatywnej sztucznej inteligencji – zwanej dalej „GenAI” lub zamiennie „generatorem treści”, należy przez to rozumieć formę sztucznej inteligencji, która wykorzystuje metody statystyczne i probabilistyczne do generowania nowych treści najczęściej w postaci formatów cyfrowych. Przykładami GenAI są: ChatGPT, Google Gemini, Microsoft Co-Pilot (do generowania treści pisanej), DALL-E (do generowania obrazów), Midjourney (do generowania obrazów), GitHub Copilot (do programowania);

- 4) treści generowanej przez narzędzia generatywnej sztucznej inteligencji – należy przez to rozumieć treści wytworzone w formatach takich jak obrazy, filmy, dźwięki, teksty, dokumenty, kody oprogramowania, prezentacje, czy pliki komputerowe o różnej zawartości w oparciu o algorytmy i modele komputerowe trenowane w procesie uczenia maszynowego na określonych zbiorach danych;
- 5) narzędziach sztucznej inteligencji/narzędziach SI/modelach SI – należy przez to rozumieć oprogramowanie lub aplikacje wykorzystujące technologię SI;
- 6) prompcie – należy przez to rozumieć polecenie kierowane przez użytkownika, aby zainicjować tworzenie zawartości wyjściowej w dużych modelach językowych i generatywnej sztucznej inteligencji;
- 7) użytkownikowi – należy przez to rozumieć studenta, doktoranta, uczestnika studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia, pracownika Uczelni bądź osobę trzecią – korzystającą z narzędzi SI;
- 8) Uczelni – należy przez to rozumieć Politechnikę Łódzką.

§ 2

Zastrzeżenia dla użytkowników SI

1. Korzystanie z narzędzi SI wymaga zapoznania się przez użytkownika z zasadami działania narzędzia, w szczególności z zasadami dotyczącymi korzystania przez właściciela modelu/systemu SI z danych wejściowych – w tym treści promptów użytkownika. Należy mieć świadomość, iż wprowadzane do modelu/systemu SI zlokalizowanego poza infrastrukturą informatyczną Uczelni (np. w przypadku narzędzi SI udostępnianych w usłudze chmurowej) **dane mogą zostać ujawnione, bądź wykorzystywane przez właścicieli modelu/systemu SI** do świadczenia, utrzymywania, rozwijania i ulepszania usług, ale również do szkolenia modeli. W związku z powyższym **zabronione jest wykorzystywanie w zewnętrznych narzędziach SI, w tym podawanie w treści promptów danych chronionych prawem, w szczególności danych osobowych, treści stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa/know-how Uczelni bądź kontrahentów Uczelni, z którymi zawarto umowy o zachowaniu danych w poufności.**
2. Zamieszczanie w danych wprowadzanych do zewnętrznych narzędzi SI, w tym m.in. jako treści promptów utworów chronionych prawem autorskim wkracza w prawa wyłączne twórcy, i to także wówczas, gdy dzieło nie pojawia się w końcowym wyniku wygenerowanym przez narzędzie SI. Zamieszczanie fragmentów utworów chronionych prawem w treści danych/promptów, bez naruszenia prawa twórcy możliwe jest wyłącznie na podstawie przepisów o dozwolonym użytku utworów.
3. Rezultaty pracy narzędzi SI nie są utworami w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i nie podlegają ochronie prawnoautorskiej.

Rozdział 2

Wykorzystywanie narzędzi SI w obszarze kształcenia

§ 3

1. Studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia są zobowiązani do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z narzędzi SI, z poszanowaniem zasad etyki i uczciwości. Korzystanie z narzędzi SI musi być transparentne i obejmować informowanie o celu i zakresie wykorzystywania SI w toku kształcenia.
2. Narzędzia SI powinny wspierać proces kształcenia. Korzystanie z narzędzi SI wymaga zachowania równowagi między wsparciem technologicznym, a własnym wkładem pracy. Studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia nie mogą korzystać z generatorów treści do automatycznego generowania prac dyplomowych, rozpraw doktorskich, projektów badawczych oraz innych form zaliczeń akademickich. Prace dyplomowe/zaliczeniowe/rozprawy doktorskie i wszelkie inne wykonywane w ramach procesu

kształcenia muszą być przygotowywane samodzielnie przez autora i nie mogą zawierać części lub całości innych opracowań bez właściwego wskazania źródła.

3. Studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia są zobowiązani do wskazania zakresu wykorzystania treści wygenerowanej przez narzędzia SI. W przypadku zamieszczenia w pracy fragmentów pracy pisemnej/projektu/prezentacji w całości wygenerowanych automatycznie przez SI konieczne jest oznaczenie ich w sposób jednoznacznie odróżniający od materiału wytworzonego samodzielnie poprzez odpowiednie oznaczenia w tekście lub przypisy. Zabronione jest przedstawianie efektów pracy SI jako własnych. W przypadku wykorzystania narzędzi SI na etapie edycji elementów pracy (np. poprawa gramatyki i stylu tekstu, edycja obrazów, montaż lub transkrypcja materiałów audio-wideo, generowanie kodu itp.), należy w pracy co najmniej zamieścić informację o zastosowanych narzędziach oraz zakresie ich użycia.
4. Użytkownicy narzędzi SI powinni każdorazowo upewnić się, czy źródła podawane w treściach generowanych przez SI faktycznie istnieją, a treści te są możliwe do zweryfikowania. Należy zachować krytyczne podejście do wyników uzyskanych z tych narzędzi, zwracając uwagę na ich potencjalne błędy czy stronniczość.
5. Wykorzystanie narzędzi SI w pracach pisemnych, zaliczeniowych czy innych formach oceniania wymaga wcześniejszego uzgodnienia z prowadzącym zajęcia, a w przypadku pracy dyplomowej z promotorem, pod kierunkiem którego praca jest przygotowywana.
6. Korzystanie z narzędzi SI podczas egzaminów i kolokwii jest zabronione, chyba że polecenia egzaminacyjne wyraźnie na to pozwalają i określają zasady takiego wykorzystania.
7. Niedozwolone jest cytowanie narzędzia generatywnej sztucznej inteligencji, jako źródła informacji.
8. Studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia ponoszą pełną odpowiedzialność za wykorzystane treści, które zostały wygenerowane przy użyciu SI.
9. Naruszenie przez studentów wymagań określonych w ust. 3-7, może zostać uznane jako niesamodzielne przygotowanie pracy i podlegać konsekwencjom określonym w § 14 ust. 16 i ust. 17 Regulaminu Studiów w Politechnice Łódzkiej oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej.
10. W przypadku wykrycia nieetycznego wykorzystania przez doktorantów generatorów treści, doktorant może zostać pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej.
11. Prace zaliczeniowe, prace dyplomowe studentów oraz rozprawy doktorskie na każdym etapie przygotowania mogą podlegać weryfikacji w wykorzystywanym w Uczelni systemie antyplagiatowym lub innym posiadającym funkcję wykrywania prawdopodobieństwa sporządzenia pracy przy użyciu narzędzi SI.

§ 4

1. Nauczyciele akademicki i pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi na początku realizacji zajęć są zobowiązani do:
 - 1) określenia zasad wykorzystywania generatorów treści na swoich zajęciach, z uwzględnieniem zasad wynikających z niniejszego zarządzenia;
 - 2) uświadamiania uczestników zajęć o potencjalnych zagrożeniach i ryzykach związanych z wykorzystaniem generatorów treści;
 - 3) określenia metody i formy zaliczeń oraz egzaminów, umożliwiających właściwe zweryfikowanie efektów uczenia się i samodzielność pracy.
2. Generatory treści stosowane w dydaktyce muszą spełniać wymogi ochrony danych osobowych.
3. W przypadku wykorzystania w toku zajęć narzędzi generatywnej SI wykorzystujących dane użytkowników, użytkownicy muszą zostać poinformowani o generatorach treści używanych w ramach zajęć oraz o tym, w jaki sposób ich dane będą wykorzystywane przez te narzędzia.

Rozdział 3

Wykorzystanie narzędzi SI w badaniach naukowych

§ 5

1. Nauczyciele akademicki, pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi, doktoranci oraz studenci i inni użytkownicy prowadzący badania naukowe mogą korzystać z narzędzi SI w procesach badawczych jako wsparcie techniczne, np. do tworzenia struktury pracy, generowania treści pomocniczych, przeszukiwania literatury, edycji i korekty tekstu, przygotowania abstraktów czy analizy danych, ale korzystanie z tych narzędzi nie może zastąpić samodzielnej refleksji, interpretacji wyników i wniosków. Niezbędne jest każdorazowe krytyczne weryfikowanie rezultatów uzyskanych przy użyciu narzędzi SI oraz pełna transparentność co do wykorzystania narzędzi SI.
2. Wszystkie treści merytoryczne zawarte w publikacji naukowej, w tym własne sformułowania autora oraz treści podawane za innymi autorami, powinny być efektem pogłębionej refleksji autora.

§ 6

1. Wyniki pracy generatorów treści nie mogą zastępować oryginalnych analiz ani interpretacji wyników badań. Użytkownicy odpowiadają za prowadzenie oryginalnych badań i zapewnienie dokładności i integralności ich wyników.
2. Użytkownicy muszą upewnić się, że wykorzystanie generatorów treści jest zgodne z najwyższymi standardami etyki akademickiej.
3. Użytkownicy muszą rozważyć etyczne implikacje wykorzystywania generatorów treści w swoich badaniach, szczególnie przy interpretacji danych generowanych przez te generatory lub podejmowaniu decyzji na ich podstawie.
4. Wyniki uzyskane za pomocą generatorów treści muszą być krytycznie ocenione i zweryfikowane z wiarygodnymi źródłami naukowymi przed ich włączeniem do pracy naukowej.

§ 7

1. Nie jest dopuszczalne wykorzystanie generatorów treści do:
 - 1) tworzenia kluczowych elementów publikacji;
 - 2) tworzenia obszernych fragmentów, rozdziałów czy innych sekcji publikacji, które potem są jedynie edytowane przez autora lub inne generatory treści;
 - 3) automatycznego generowania hipotez, tez czy pytań badawczych, które powinny być wynikiem intelektualnego przemyślenia i zrozumienia materiału badawczego przez autora;
 - 4) automatycznego generowania opisów i interpretacji wyników badań;
 - 5) generowania kluczowych wniosków badawczych, które powinny być wynikiem niezależnej analizy autora pracy.
2. Tworzenie tekstów, grafik, zbiorów danych lub innych obiektów na potrzeby ich analizy jako treści stworzonych przez sztuczną inteligencję jest dozwolone, pod warunkiem, że tego typu treści będą jednoznacznie oznaczone z podaniem źródła, z wykorzystaniem którego powstały. W pozostałym zakresie pracy pisemnej, jej autor powinien stosować standardy określone w niniejszym zarządzeniu.

§ 8

1. Wykorzystanie materiałów generowanych przez generatory treści, które mogą naruszać prawa autorskie, jest niedopuszczalne.
2. Autor jest odpowiedzialny za wszystkie naruszenia etyczne i prawne, które mogą wynikać z nieprawidłowego użycia generatorów treści i podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Rozdział 4
**Wykorzystanie narzędzi SI w związku z wykonywaniem pracy
w ramach zakresu obowiązków pracowniczych**

§ 9

1. Pracownik jest uprawniony do korzystania z narzędzi SI jako wsparcia w realizacji powierzonych mu obowiązków służbowych, mającego na celu usprawnienie procesów pracy. Korzystanie z narzędzi SI nie może w żadnym zakresie zastępować samodzielnej pracy, odpowiedzialności ani decyzji podejmowanych przez pracownika.
2. Bezwzględnie zabronione jest wprowadzanie do narzędzi SI danych chronionych prawem, w tym danych osobowych, objętych umową o zachowaniu danych w poufności, oraz objętych tajemnicą przedsiębiorstwa/know-how.
3. Pracownik ma obowiązek wyraźnego oznaczania treści wygenerowanych z wykorzystaniem narzędzi SI, które udostępniane są na zewnątrz Uczelni, w szczególności dokumentów/analiz/sprawozdań i innych materiałów. Oznaczenie treści wygenerowanych z wykorzystaniem narzędzi SI dokonywane jest w formie notatki dołączonej do egzemplarza dokumentu pozostawianego w dokumentacji sprawy w Uczelni.
4. Pracownik zobowiązany jest do krytycznej oceny i weryfikacji efektów pracy narzędzi SI, ponosząc odpowiedzialność za ich poprawność merytoryczną oraz zgodność z obowiązującymi normami i przepisami.
5. Pracownik zobowiązany jest do nieużywania narzędzi SI w sposób naruszający obowiązujące prawa autorskie, prawa własności intelektualnej oraz warunki licencji, na jakich oprogramowanie lub generowane przez narzędzia SI materiały są udostępniane. W szczególności zabrania się kopiowania, modyfikowania, rozpowszechniania oraz wykorzystywania efektów działania narzędzi SI poza zakresem przewidzianym przez licencję udzieloną przez twórców lub dostawców tych narzędzi. Pracownik powinien dokładnie zapoznać się z warunkami korzystania oraz licencjami oprogramowania SI i stosować się do nich w pełnym zakresie, aby unikać ryzyka naruszeń prawnych i związanych z tym konsekwencji dla siebie oraz dla Uczelni. Wszelkie niejasności dotyczące uprawnień do korzystania oraz zakresu licencji należy niezwłocznie zgłaszać przełożonym.
6. Pracownik ma obowiązek niezwłocznego zgłaszania do bezpośredniego przełożonego wszelkich podejrzeń dotyczących naruszeń zasad bezpieczeństwa, poufności lub innych nieprawidłowości związanych z korzystaniem z narzędzi SI.
7. Pracownikowi zabrania się używania narzędzi SI do generowania treści lub podejmowania działań sprzecznych z wartościami, zasadami etycznymi oraz polityką Uczelni, w tym treści dyskryminujących, obraźliwych czy manipulacyjnych.

Rozdział 5
Rekomendowane zapisy w umowach z kontrahentami Uczelni

§ 10

Zaleca się, aby w umowach z kontrahentami Uczelni, których przedmiotem jest wykonanie utworu na rzecz Uczelni, zawierać szczegółowe postanowienia dotyczące zasad wykorzystywania utworu z użyciem narzędzi SI. W szczególności rekomenduje się, aby pola eksploatacji obejmowały:

- 1) zwielokrotnianie utworu dowolną techniką, w tym w formie cyfrowej;
- 2) wykorzystywanie utworu do celów uczenia maszynowego (machine learning) oraz treningu modeli sztucznej inteligencji;
- 3) tworzenie i wykorzystywanie utworów zależnych, w tym adaptacji, opracowań, tłumaczeń oraz wszelkich modyfikacji utworu, także realizowanych przy użyciu narzędzi sztucznej inteligencji (SI);

- 4) publiczne udostępnianie i rozpowszechnianie utworu oraz utworów zależnych w sieci, mediach elektronicznych i innych kanałach dystrybucji;
- 5) przetwarzanie utworu w systemach teleinformatycznych i bazach danych.